



49. joon. Linnasüda ja Toomipartii linnulennult.

*Partie du centre de la ville et de la ceinture des parcs à vol d'oiseau.*

K — kurmikud: K<sub>1</sub> — Ülikooli peahoone (kelpkatus, sammasrinne, ampiirstiil), N — nurgikud:  
N<sub>1</sub> — vana ülikool (viilkatus), S — servikud: S<sub>1</sub> — Treffneri gümnaasium (mitmest kokkukasvanud  
liitmaja, mis piirab tüübilist sulgkeskhoovi).

Elamute kere- ja katusevärvi, peaasi aga vormide kinnistamine — nagu see on sündinud vastavil planigrammel — võimaldab võrdlemisi kergesti linna elamutüüpide erinevate levikondade määramist. Need on:

- 1) Linnasüdame ja Toomi valdavalt värvete hulkülikute ja püstjate ruudikute ning sirukite levikond.
- 2) Linnasüdame ümber üksikute tombena (Holmi-tagune, Lillemäe-tagune, Jaani kiriku tagune) asuvad kelp-, poolkelp-, vähem viilkatuseiga lampsirukite ja -vilakute levikonnad.
- 3) Toomitagune uljike, nurgikute ning kurmikute ja tõmp-, enamasti lampsirukite ning lampvilakute värvisegu levikond.
- 4) Kaarlilinna, Raudtee-veeriku, Lepalinna ja Peetri kiriku taguse lame- ning leepviil- ja -kelpkatuseliste tõmbikute mustkoldavad levikonnad.
- 5) Kaagimäe-alune lamp- ja tõmpruudikute ning -sirukite sega-levikond.
- 6) Taga-Karlova, Veeriku, Tähtvere-aluse, Raadi-aluse ja Jaama-aluse valdavalt lambikute ja jässikute levikonnad.
- 7) Kasarmila lampvilakute levikond.
- 8) Jõeveeriku lampvilakute ja -sirukite levikond.
- 9) Raudteestiku lampvilakute levikond.
- (10) Tammelinna mansard- ja kõrgkelpkatuseiga uljike ja taanikute levikond.)

Sarastiku pea-ilmendajate rühmitus. Ometi pole teestik ainuke mustrit-joonistav element. On ju linnalise maastikupildi mosaiigis ühelt ja lähestikupildi skulptuuris teiselt poolt tähtis ka aedade ning hoovide, pea-asi aga hoonete rühmitus õuedeks, krundeks ja saruks ning nende suhtumine teestikku, millest tekivadki negatiivsed ruumikumoodustised uulistiku näol.

Tahame me selgusele jõuda vastmainitud küsimuste üle, siis peame tahes- tahtmata eraldama ja pretsiseerima järgmised mõisted. Hoovina mõistame